

Talousarvion raami vuodelle 2025 sekä talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeet

KHALL § 215
165/02.02.00/2024

Valmistelija Talousjohtaja Sari Myllykoski-Hanhela

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntalaki korostaa kuntastrategian tavoitteiden huomioon ottamista kunnan ja kuntakonsernin talousarvion laadinnassa. Kuntastrategiasta johdetaan toimielinten ja tytäryhtiöiden taloudelliset tavoitteet, toimintaperiaatteet ja menestystekijät. Vuoden 2024 alusta voimaan astuvan hallintosäännön organisaatiomuutokset sekä uusi hyväksytty kaupunkistrategia 2023-2025 huomioidaan talousarviossa.

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää vuosittain talousarvion laatimisohteista ja noudattamisohteista. Talousarvion laatimisohteissa annetaan palvelualueille ja liikelaitokselle ohjeet talousarvion ja -suunnitelman laatimiseksi. Laatimisohteiden käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus voi hyväksyä ja tarvittaessa lisätä talousarvion valmistelutyölle annettavia ohjeita.

Talousarvioraamiin asetettujen tulo- ja menokehysten sekä verorahoitusennusteiden jälkeen tuloslaskelma on n. 0,280 milj. euroa alijäämäinen. Verotulot kasvavat nykyisellä kunnallisveroprosentilla (10,0 %) laskettuna elokuun ennusteen mukaan n. 2,0 milj. euroa vuodesta 2024 vuoteen 2025. Kasvu sisältää tuulivoimalaitosten kiinteistöverotuloja n. 1,3 milj. euroa.

Elokuun valtionosuuslaskelmien mukaan valtionosuuksien määrä laskee edelleen vuodelle 2025 n. 0,362 milj. euroa. Valtionsuudet laskivat jo merkittävästi vuodesta 2023 vuoteen 2024 25,7 % (1,9 milj. e). Verorahoitus on talousarvioraamissa yhteensä 23,8 milj. euroa. Verorahoituksen ennusteita voidaan päivittää talousarvion laadinnan yhteydessä.

Talousarvion laadinnassa tulee ottaa huomioon kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.5.2024 päätetty Vahva Oulainen II -toimenpideohjelma. Talouden tasapaino edellyttää toimintatuottojen kasvattamista ja kulujen merkittävää pienentämistä sekä maltillista investointitahtia. Toimintakulujen pienentäminen tulee tapahtua todellisten toiminnallisten muutosten kautta ja toimintatuottojen kasvattaminen konkreettisen hinnoittelun kautta. Toimintakate tulisi voida kattaa verorahoituksella ja tämän lisäksi käyttöomaisuuden poistot tulee saada katettua, jotta talousarvio 2025 on tasapainossa.

Oheismateriaalit

Oheismateriaalina kuntaliiton veroennuste, ennakkolaskelma valtionosuuksista, talousarvion laadintaohjeet palvelualueille sekä talousarvioraami 2024.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Riikka Moilanen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026-2028 laadintaohjeen ja lähettää edelleen toimielimille ja viemäriiikelayksikölle sekä tytäryhtiölle.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää toimielimiltä Vahva Oulainen II -toimenpideohjelman mukaisten säästöjen sisällyttämistä talousarvioesityksiin toimintakulujen pienentämistä ja/tai toimintatuottojen kasvattamista niin, että koko kaupungin tulojen ja menojen tasapaino saavutetaan talousarviossa vuodelle 2025.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.